

Armastus, vaimsus, pühendumus Kuhu on Haljala alevi need sõnad kivisse raiutud ja miks?

Haljala Kool kannab ühiseid väärtusi Eesti Õpetaja Au-tähisel kirjapanduga.

Meie inimeste patriotismitunde tugevust vaagitakse tihtipeale just veebruarikuus, Eesti Vabariigi sünnipäeval. Põhja-Eesti vanima koolina omame missioonitunnet tunnustada tõelist maasoola ehk õpetajat nii Eestis, Lääne-Virumaal, kuid eelkõige kodukohas, meie enda piirkonnas. Aitäh, Sulle, Haljala Gümnaasiumi Õpetaja! Hoidkem ka edaspidi oma kodukooli staatust kõrgel.

Iga inimene kannab omi väärtusi. Õpetajal on suurem võimalus jagada neid teistega. Saagem sellest siis kõik palju rikkamaks ja paremaks inimeseks. Eeskujul kasvatab ja annab oma mõju terveks eluks.

Haljala koolis õppinuid kõnetab nii Suur kui Väike Jaak. Kes ta on? Kümme aastat tagasi, 2007. aastal hakati tublimatele õpilastele, aga samuti ka täiskasvanutele, välja andma Jaagu-nimelist autasu. Tunnustati väga heade järjepidevate tulemuste eest õppetöös või erilise saavutuse eest õpilasena koolis, erakordse pühendumuse eest. Tunnustuse nimi tuleb Haljala esimese koolmeistri, siinmail 1687. aastal koolitööd alustanud koolijuhhi nimest. Kujukesed kannavad koolis järjekorra numbreid ja kümne aasta jooksul on välja andnud 78 Väikest Jaaku ja 36 Suurt Jaaku. Autasu on läbi teinud kaasaegse uuenduse ja uus väljaanne rõõmustas õpilasi juba möödunud kevadel.

Hetkel on jaaguraamatusse allkirja saanud tiitli eest andnud järgmised inimesed: Salme Heinla, Leida Sepp, Olev Lipp, Henn Altmäe, Toomas Varek, Imbi Suursoo, Külli Heinla, Egon Mets, Maie Laigu, Linda Peeterman, Uno Alanurme, Lembit Andresen, Tiina Pihlak, Malle Veiert, Önnela Lembke, Jüri Sikkut, Kaido Kreintaal, Tiia Saar, Elve Bergström, Ingrid Mäemets, Tiiu Torpan, Avo Seidelberg, Ülle Lehari, Inge Laiv, Margus Punane, Marju ja Lembit Kirsipu, Tiina Rannar, Aili Biider, Silvi Saar, Ene Martma, Viivi Voorand, Raivo Tribuntsov, Merike Tiilen, Ellis Kalamets, Meelis Kari ja Helin Tamm.

Auväärsele nimekirja lisanduvad veel selle kooliaasta lõppedes nii mõnedki inimesed meie keskel.

Meie ühtsus peitub vahest ehk koolivormiski. Koolivorm väärtustab koolikultuuri ja tekitab ühtsustunnet, see on osa kooli sümboolikast. Kudumid on Haljala kihelkonna rahvarõivastest inspireeritud. (vt foto: Fotomaagia OÜ, 2016). Tekkel ei ole mõeldud niivõrd igapäevaseks, kui võrd pidupäevaseks kandmiseks, täidab kogu kooliperet ühendavat, aga ka oma kodukooli väärtustavat rolli. Iga aasta 1. septembril saavad kooliaasta avaaktusel koolimütsid pähe I. klassi astujad, seejuures antakse pidulikult teklivanne.

Haljala Kooli ehk põhikooli missioon on toetada iga õppija arengut, hoida väärtusi, kanda traditsioone, vana kõrval ka uusi ja innovaatilisi. Täiskasvanuks saades alles mõistetakse, et just iseenda tööspidamised aitavad noorel inimesel suunduda ja püüelda parema, täiuslikuma ning huvitavama elu poole. Olgu meie sammud koolielus esialgu väiksemad, kuid oluline, et kõik ettevõtmised oleks korda saadetud heast südamest ja missioonitundega. Soovin vastastikust austust ja lugupidamist õpetajate, õpilaste, lapsevanemate ja kogukonna vahel. Õpetades õpime ja rauda raiutud aabitsakukk kohustab koolitarkust väärikalt jagama.

Inge Laiv
Haljala Gümnaasiumi direktor

Haljala vald 100 ja 25. Tagasivaade minevikku

Hoolimata haldusreformiga seotud heitlikest aegadest, on Haljala vallal põhjust vaadata tagasi ja meenutada minevikku – Haljala valla loomisest moodub sel aastal 100 aastat ja taasloomisest 25 aastat.

Alustada võiks sellest, et sõna „vald“ (skandinaavia laensõna tähenduses „võim“) arvatakse olevat kasutusel juba aastasadu. Valda ehk siis võimu andsid talurahvale tegelikult alles 1802. ja 1804. aasta talurahvaseadused, millega loodi Eesti- ja Liivimaal vallakohtud.

17. sajandil hakati vallaks nimetama ühe mõisa juurde kuuluvaid pärisoriste talupoegade majapidamisi ehk ühe mõisa võimkonda. 18. sajandil hakkas see tähendama aga lihtsalt talupoegade kogukonda. Pärast pärisorjuse kaotamist 19. sajandi algul olukord muutus: hakati moodustama valdu kohalike omavalitsusüksustena, enamasti mõisa-kogukondadena – kus mõis, seal vald. Mõisa järelevalve valdade üle kadus 1866. aasta talurahvaseadusega. Mõisnike ainuvõim hakkas asenduma volikogu võimuga, mille üle teostasid järelevalvet Vene keisririigi asutused.

1866. aasta vallaseadusega eraldati mõisa- ja valla-maad. Valdu kohustati asutama vallakoole, valima valla-volikogu, vallavanemat ja palgalist vallakirjutajat (valla-sekretäri). Hakati ehitama spetsiaalseid vallamaju – kokkuhoiu mõttes ehitati need kokku koolimajaga: ühes otsas oli suur klassituba, teises valla kantselei, vahel ka vallasaksa korter. Klassitoa ja vallavalitsuse vahel oli kooli-õpetaja korter. Haljala kihelkonnas oli 18 mõisat – seega 18 valda. Mõisavalla eesotsas oli vallavanem (talitaja).

1890. aastatel algas valdade liitmine. Haljala kihelkonnas tekkis kolm ühendvalda: Aaspere (Kattentack), Vihula (Viol) ja Varangu (Maarja – truualamlikkusest keisrinna Maria Fjodorovna järgi). Sandbergi järgi kuulusid Vihula valda Kavastu, Karula, Vihula, Annikvere, Metsiku kogukonnad. Aaspere valla moodustasid Aaspere, Sauste, Kihlevere, Vanamõisa, Loobeda, Vatku ja Veltsi. Varangu valda kuulusid Idavere, Essu, Kandle, Selja, Tatruse ja Haljala ning Andja Viru-Nigula kihelkonnast. Äärealad kuulusid Kunda, Palmse ja Rakvere ühendvaldadesse.

Haljala esimene vallavanem August Pärigmaa abikaasa Amaljeaga.

Haljala vald asutati 1917. aastal. Valda kuulusid Vanamõisa, Potsu, Lihulõpe, Veltsi, Kisuvere, Idavere, Põdruse, Essu, Katela ja Tatruse. Esimeseks vallavanemaks valiti August Bergmann Idavere külast ja vallasekretäriks kooliõpetaja Voldemar Lank.

Voldemar Lank on kirjutanud: „Mina olin Idavere valla-koolis juhatajaks-õpetajaks 1912-1918. Kerenski ajal tegime Haljalasse valla – lõime lahku Varangu vallast. Mina olin asutaja ja sekretär kuni 1918. sügiseni. Õpetaja amet oli minu nimel, aga tunde andis koolis kõster Friedrich Rodima. Vallavalitsus töötas kooli klassis, aga lapsed õppisid minu korteri suuremas toas.“

Haljala valla sünni juures olid olulised veel kaks meest. Kirikuõpetaja Martin Nurm (ametis 1915 kuni 1939) oli esimene eestlasest kirikuõpetaja Haljalas. Rahvas võttis teda vaimustusega vastu ning kirik oli kuulajatest tulvil. Iseloomult oli ta vastutulelik, heasüdamlik ja humoorikas. Ta tõi Haljalasse palju uut, olgu nimetatud kas või vana-aastaõhtused jumalateenistused armulauaga ja surnuaia-

Voldemar Lank 1970. aastal.

Breverni südil toetusel anti sellele siiski eluõigus.

Mis mees oli Vanamõisa viimane parun Hans von Brevem (rahvasuus Vanamõisa Ants)? Kui tema isa ja vana-isa kohta on rahvasuu kõnelnud mitmeti (nad olnud ühelt poolt helled oma vanade teenijate suhtes, teisalt karistanud talupoegi julmalt), oli Hans von Brevem rahva seas populaarne ning saanud lihtrahvaga hästi läbi. Ta oli kaval ning tuli välja ka kõige keerulisematest olukordadest. Kooliskäimine jäänud tal küll pooleli ja kirjasõnasse suhtunud ta umbusuga, aga majanduslikult oli ta ettevõtlik ning taibukas.

Kõnekad on ka järgmised seigad viimase paruni elus. 1928. aastal külastas põllumajanduse loenduse ajal Vanamõisat kooliõpetaja Otto Salm, kelle hämmeldus oli suur, kui ta leidis eest üsna räämas ja koristamata häärberi. Ta sai lõpuks küll andmed kätte, kuid lahkus segaste tunnetega, kuna oli näinud uhke elulaadi kadumise märke. Kohalik rahvas rääkis, et Brevernid on pankrotis ja müüvat tükkhaaval kunagisi luksus- ja tarbeasju.

Tegelikult vedas Vanamõisa Ants kõiki ninapidi: ajaloolase T. Rosenbergi andmetel oli Vanamõisa 1939. aastal, kui baltisakslased valmistusid siit lahkuma, oma valduste poolest Eestis seitsmendal kohal ja Virumaal konkurentsituks suurim (300 ha, piiritusevabrik).

Olgu lugu isikutega kuidas tahes, aga Haljala vald oli 1917 sündinud. 1938. aasta omavalitsusreformiga muudeti valdade piire. Muudatused toimusid ka nõukogude võimu ajal: 1944-1950 oli Haljalas valla TSN Täitevkomitee (TSN – töörahva saadikute nõukogu), mille esimeheks oli Nikolai Luuk, Venemaa eestlane. 1950. aastal likvideeriti kõik Eestimaa vallad ja nimetati need ümber külanõukogudeks.

Külli Heinla

Esimese Eesti Vabariigi viimane Haljala vallavanem Georg-Julius Nõlvak (1937-1940) Eesti sõjaväe ohvitseri vormis.

Haljala La-la-la

Tere, armas Haljala kandi lauluhuviline!!!

Kui rind ei ole veel piisavalt rõõmus, siis tule meie sekka!!! Lähiaja plaanis on laulmine valla aastapäeval (29. aprill), kooli 330. aastapäeval (20. mai) ja...NÜÜD TULEB ROSIN- Elva laulupidu 10. juunil, mis on üks EV 100 avasündmustest, kus eesti koorimuusika klassika kõrval tulevad esitamisele sellised poplood nagu "Suveöö", "Tulgu tuuled", "Kus kulgeb kuu", "Laiali"- kui mainida mõningaid.

Ootame teid alati- esmaspäeviti ja neljapäeviti kell 18:00 kooli aulas.

**Lugupidamisega, pikisilmi ootel Ahti Bachblum
Haljala La-la-la laulukoori dirigent**

Kes Sa oled, Aili Floren?

Töötad alates selle aasta jaanuarist Aaspere raamatukogus. Tutvusta end ka vallalehe lugejale.

Minu nimi on Aili Floren. Olen abielus, meil on kaks täiskasvanud last ja üks lapselaps.

Haljala vallas elan juba pea 40 aastat. Minu esimene töökoht oli Aaspere Kool, sellele järgnes Haljala Kool ja viimased 17 aastat töötasin Haljalas OÜ Eleks Telefonis.

Milllega tegeled vabal ajal? Millised on Su hobid?

Kõige rohkem meeldib oma vaba aega sisustada aiamaal tegutsedes. Armastan ka väga reisida, teiste rahvaste kultuuri- ja vaatamisväärsustega tutvuda. Oma hobiks pean ka kudumist. Olen suur lugemishuviline.

Millised on Sinu tööülesanded ja väljakutsed?

Minu põhiline tööülesanne on tegeleda raamatute ja perioodika tellimise, säilitamise ja laenutamise Aaspere. Soov oleks muuta see väike raamatukogu koduseks, hubaseks ajaviitmiskohaks, sest siin on ju nii palju huvitavaid sõpru- raamatuid!

Millisena tahad näha Aasperet kümne aasta pärast?

Mulle meeldib Aasperes elada, siin on sõbralikud ja abivalmis inimesed. Loodan et me külake ka 10 aasta pärast eksisteerib edasi. Ja et noored leiaksid ikka tagsitee oma kodukülla!

Haljala valla raamatukogude lahtiolekuajad

Haljala raamatukogu ☎ 325 0602
E 11-19; T 10-18; K, N, R 9-17

Aaspere raamatukogu ☎ 325 0588
E 13-19; T 10-17; N 10-17

Varangu raamatukogu ☎ 329 2133
Varangul T 9-17; Essus E 9-17, K 11-19

Külasta meie kodulehti
<http://haljalaraamatukogu.ee/>
ja
<https://www.facebook.com/haljalarmtk/>

Haljala Valla Sõnumid

Haljala valla leht ilmub kord kuus. Tiraaz 1000
Toimetus: Külli Heinla, Maiga Parksepp
Toimetus jätab endale õiguse kaastöid lühendada.
Kaastöid ootame aadressil leht@haljala.ee või posti teel:
Haljala Gümnaasium, Rakvere mnt 10, 45310 iga kuu 15. kuupäevaks.

Maakondlik aumärk antakse kaheksale inimesele

Lääne-Viru maavanem Marko Torm annab seoses Eesti Vabariigi 99. sünnipäevaga välja seitse maakonna kuldset vapimärki ja ühe hõbedase aumärgi.

Märgi saajate hulgas on nii tohter, kultuuriürituste eestvedaja, haridusjuht, erialaspetsialist, põllumees kui ka mitmed ettevõtjad.

Lääne-Virumaa vapimärgi kavaleride väarikasse ritta lisanduvad sel aastal Aru Grupp ASi omanik ja tegevjuht Juhan Viise, kes on 23 aasta jooksul kasvatunud oma ettevõtte väikesest saeveskist tõsiseks, rahvusvaheliselt tunnustatud ettevõtteks. Tunnustuse pälvib ka Sõmeru Põhikooli direktor Virge Ong, kes on märkimisväärselt panustanud maakonna ja riigi hariduse edendamise, olles algatanud ja läbi viinud ettevõtmisi, mis on toetanud riigi hariduspoliitikat. Tunnustust avaldatakse ka Virumaa Teataja peatoimetajale Aarne Mäele pikaajalise ja pühendunud töö eest maakonna sündmuste kajastamisel ning Viru Folgi peakorraldajale ja kunstilisele juhile Peep Veedlale, kelle eestvedamisel on festival üheksa aasta jooksul Käsmu toonud ligi 100 000 külastajat.

Märgi saavad ka nina-, kõrva-, kurguarst Tiina Pruler-Ild, keda kui suurepäraselt spetsialisti hindavad nii patsiendid kui ka kolleegid. Veel ka põllumees, OÜ Avispeamees juhataja, põllumeeste ühistu KEVILI nõukogu esimees ja Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi esimees Jaak Läänemets, kes oma erilise töö ja tegevusega on majanduse ja maaelu arendamise valdkonnas oluliselt kaasa aidanud Lääne-Viru maakonna positiivsele arengule.

Lääne-Virumaa hõbedase vapimärgi kavaler on Tapale rõivatööstusettevõtte Segers Eesti OÜ rajanud Roger Ingemar Larsson, kes on aastaid toetanud ka kohaliku valla üritusi, spordiseltse, kultuuriühinguid, teinud investeringuid linna korrastamiseks ja osalenud heategevuskampaaniates.

Haljala valla seotud inimestest pälvib vapimärgi Rakvere Põllumajandustehnika OÜ, Kaarli Farm OÜ ja Öitseng OÜ juhatuste liige Toom Kuusmik, kes on andnud suure panuse maakonna põllumajanduse ja ettevõtluse arengusse, noorte kaasamisel põllumajanduslikku tootmisse ja kes ka 14 aastat peale pensioniikka jõudmist oma ettevõtete tegemistes igapäevaselt tegutseb. Tema juhitavates ettevõtetes töötab hetkel umbes 250 inimest. Läbi aastate on Toom Kuusmik olnud ka erinevate kultuuri- ja spordiürituste toetaja.

Lääne-Viru maakonna vapimärk on maakonna kõrgeim tunnustus aastast 2005. Kuldne vapimärk antakse Eesti Vabariigi kodanikule maakonnale osutatud eriliste teenete eest ja väljapaistvate saavutuste tunnustamiseks ning maakonnale au ja tuntust toonud saavutuse tunnustamiseks. Hõbedane vapimärk aga sarnaste teenete eest välismaalasele, kes ei ela Eestis.

Teenetemärgid antakse maavanema poolt üle Eesti vabariigi 99. aastapäevale pühendatud pidulikust vastuvõtust 22. veebruaril Haljala rahvamajas.

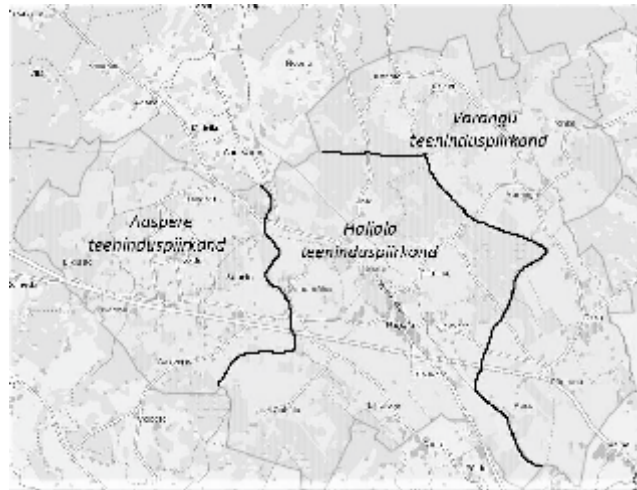

Toom Kuusmik

2016. aasta Haljala valla raamatukogudes

Aasta lõpus või uue alguses on kombeks tagasi vaadata ja teha kokkuvõtteid oma tööst, nii ka raamatukogudes.

Haljala Vallaraamatukogu teeninduspiirkonnaks on Haljala valla haldusterritoorium, mis on jagatud struktuuriüksuste järgi kolmeks: Haljala piirkonna moodustavad Haljala alevik ning Auküla, Idavere, Kisuvere, Lihulõpe, Tatruse, Vanamõisa ja Võle külad (1511 elanikku); Aaspere piirkonna Aaspere, Kavastu, Kärnu, Kõldu, Liiguste ja Sauste külad (463 elanikku); Varangu piirkonna Aasu, Aaviku, Essu, Kandle, Pehka, Põdruse ja Varangu külad (527 elanikku).

Haljala Vallaraamatukogus töötavad kaks raamatukoguhoidjat ja juhataja. Seega jagasid kolm raamatukogu-töötajat end igaüks kahe raamatukogu vahel. Haljala Vallaraamatukogu juhataja oli tööl Haljala raamatukogus kahel ja kooli raamatukogus kolmel päeval, Aaspere raamatukoguhoidja Aaspere raamatukogus kolmel ja Haljalas kahel päeval, Varangu raamatukoguhoidja Varangu raamatukogus neljal ja Haljala raamatukogus ühel päeval.

Et raamatukogudes oleks teavikuid, mida laenutada, annavad oma panuse nii riik kui omavalitsus, komplekteerimiskuludest kattis Haljala vallavalitsus 75% ehk 5,3 eurot elaniku kohta (maakonna keskmine 54% ja 2,7). Kogude juurdetuleku protsent oli 3,3% (mk keskmine 3%). Haljala Vallaraamatukogu eelarves teavikutele eraldatud summa jagame vastavalt teenindavate arvule piirkonnas. Et Haljala raamatukogul on suurem teenindatavate arv, saab sinna tellitud ka mahukamaid ja kallimaid teavikuid, mis igapäevast kasutust ei leia ning harukogud saavad neid endale vajadusel viia.

Lugejaid oli eelmisel aastal Haljala raamatukogus 591, Aasperes 78 ja Varangul 103. Kui Haljalas raamatukogu külastajate arv kasvab, siis Aasperes ja Varangul kahjuks see number langeb. Kokku oli Haljala vallas raamatukogude kasutajaid 772, see on 30,9% elanikest (maakonna keskmine oli 31%). Lapsed moodustavad lugejaskonnast 41,7% (mk keskmine 27,1%). Ühe elaniku kohta oli teavikute laenu 9,9 (mk keskmine 9,9).

Haljala raamatukogul on tihe koostöö Haljala Gümnaasiumiga, kuna tagame seal raamatukoguteenuse ja korral-

dame suuremaid üritusi, mida oma raamatukogus pole võimalik teha. See hõlbustab ka oluliselt jõudmist lasteni, kelle jaoks raamatud ja raamatukogu pole enam väga olulisel kohal. 2016. aastal hakkasime tihedamat koostööd tegema ka kohaliku lasteaiaga.

Väga olulisel kohal on eakas lugeja, nemad on meie raamatukogude kõige sagedasemad külalised. Haljalas toimib raamatukoguring, kus alalisi osalejaid 20 ringis. Mõnes lugejas ongi tekitanud ürituse kuulutusel olev sõna „kirjandusring“ usu, et üritused on kitsale ringile, kuid nii see kindlasti ei ole. Kõik üritused meie raamatukogudes on mõeldud kõigile Haljala valla inimestele.

Üritusi toimus Haljalas täiskasvanuile erinevaid: Kalju Kivistiku reisimuljed Maltast; teemaõhtu „Meri Eesti kirjanduses“ (luuletused, proosa, laulud Viiv Voorandi, meremaalid); Ida-Virumaa müstilised paigad (Maiga Parksepp); Marko Kaldur „Salapärase Eesti“; uurimused Haljalast; Kirjastus Canopus ja Tõnu Lember; Anneli Lamp „Igal oma saatuse“ luulekogu esitlus ja kohtumine Toila kirjandusringiga; Anette Parksepa ajakirjanduslik reis Nepali; jõulukombed kirjandusringi seltsis. Vastu tulles lugejate soovile organiseerisid Haljala Vallaraamatukogu ja Haljala Kultuuriselts väljasõidu Ida-Virumaale, mille käigus külastasime Mustvee linna ja raamatukogu, sibulateed, Alatskivi Lossi jpm.

Varangu ja Aaspere üritused saavad teoks koostöös külalistsellega. Varangul toimus kirjandusõhtu „Kevadet avastades“, teemapäev „Juurte juurde“, õunakoogikonkurss ning jõulupärgade- ja kaunistuste valmistamise töötuba. Essus oli võimalus kohtuda kirjanik Hinge Kaljundiga. Aasperes toimus luule- ja lauluõhtu Tiiu Tagametsa ja Ruhti Tasujaga, kodukandi ajaloo tutvumise tund, pannkoogiõhtu ning hingedepäeva tähistamine Viivi Voorandi, Pille Kalda ja Tarmo Toomla merelauludega.

Haljala raamatukogu viis läbi nii individuaal- kui grupikoolitusi kasutajatele. Individuaalkoolitusi soovivad täiskasvanud ning tavaliselt puudutavad need raamatukogude andmebaasi kasutamist või id-kaardi kasutamise võimalusi. Grupikoolitused, mis on seotud arvuti kasutamisega, saavad toimuda tänu koostööle kooliga, kus on olemas arvutiklass. Eakamad inimesed olid oodatud arvuti nõuandetuundi, kus lähenesime igale osalejale individuaalselt ning üritasime aidata täpselt neis küsimustes, mis kellelegi huvi pakkus. Noortele sai tutvustatud raamatukogude andmebaasi Urram ja võimalusi selles toimetamiseks.

Et teada lugejate soove, korraldasime eelmisel aastal rahulolu-uuringu, mille kaudu saime nii positiivset tagasisidet kui õiglast kriitikat. Vastajate soove arvestades muutisime Aasperes ja Essus lahtioleku aega, ühel päeval nädalas on ka seal nüüd raamatukogud avatud kella 19-ni õhtul, et kõik soovijad saaksid raamatukogu külastada.

Ootame kõik endisi ja uusi lugejaid külastama meie raamatukogusid, küsima nõu ja leidma sobivat lugemisvara.

**Maiga Parksepp
Haljala Vallaraamatukogu juhataja**

Kui vajad kiiresti politseid – helista 112!

Eestis on juba ligi kaks aastat kehtinud üks hädaabinumber 112 kiirabi, päästjate ja politsei kutsumiseks. Eesti läks 11. veebruaril 2015, sümbolse Euroopa 112 päeval üle ühele hädaabinumbrile 112. Sellest ajast tuleb numbril 112 kutsuda kiirabi, päästjaid ja kindlasti ka politseid.

Häirekeskus jälgib pidevalt hädaabinumbrile helistamise statistikat. Elanikkonna pideva teavitamisega oleme saavutanud inimeste kõrge teadlikkuse hädaabinumbrist ja arusaamise, et ühelt numbril 112 ja ühe kõnega on abi kutsuda lihtsam ja kiirem. Kiirabi, päästjate ja politsei kutsumiseks teeb valdav osa inimesi Häirekeskusesse nüüd ühe kõne numbril 112 varasema erinevatel numbritel tehtud mit-me kõne asemel. Häirekeskusesse tulevatel kõnedest te-hakse praegu juba 92% ainult numbrile 112.

Endise politsei numbril 110 valimine on praeguseks pea kõigis maakondades jõudsasti vähenenud, jäädes enamasti alla 10% Häirekeskusesse tulevatel hädaabikõnedest. Vaid Tallinn ja Ida-Virumaa paistavad silma sellega, et märgatav osa inimesi kutsub politseid ikka veel vanalt numbril 110. Selle väite kinnituseks toon arve ühe näitliku nädala vaates - näiteks detsembri teisel nädalal tehti Ida-Virumaalt Häirekeskusesse tulevatel hädaabikõnedest 21% numbril 110. See tähendab aga, et nädala jooksul kutsus abi valel numbril tervelt 345 ida-virumaalast!

Miks on vajalik ja arukas kutsuda kiirabi, päästjaid ja politseid ühelt numbril 112? Üks hädaabinumber 112 muudab kiire hädaolukorras abi kutsumise lihtsamaks ja abi saatmise kiiremaks. Mees on vaja pidada üht numbril 112 ning kriitilises olukorras ei kulu aega mõtlemisele, millist numbril kutsuda kiirabi, millist päästjaid või politseid. Kui helistate 112, saate ühelt numbril ja ühe kõnega kohale kutsuda nii kiirabi, päästjad kui ka politsei või mitu abiosutajat korraga – Häirekeskuse päästekorraldaja selgitab, mis juhtus ning Häirekeskusest saadetakse välja kogu vajalik abi. Teil ei kulu aega mitmel numbril ja mitmes kõnes õnnetuse asjaolude selgitamisele. Ühelt numbril 112 on Häirekeskuse töösaalides kiirabi, pääste ja politsei hädaabikõnedele vastamine ja abi väljasaatmine kiirem, täpsem ja üle Eesti ühetaoliselt heal tasemel. See kõik tähendab ka kiiremat abi kohalejõudmist. Ka politseid tuleb kindlasti kutsuda numbril 112, mitte numbril 110. Numbrile 112 rakenduvad abi saatmist kiirendavad tehnoloogilised lahendused, mis numbrile 110 ei rakendu. Näiteks ei positsioneerita numbrile 110 helistaja asukohta, mis on kiire abi saatmiseks väga oluline ning asukohta selgitamisele võib hädaabikõnes kuluda aega olukorras, mil iga sekund on elutähtis. Kui te aga helistate numbrile 112, positsioneeritakse teie telefon, Häirekeskuse päästekorraldaja näeb asukohta digikaardil ning võimalike asukohta täpsustavatele lisaküsimustele kulub kõnes tunduvalt vähem aega.

Seetõttu on aeg number 110 mälust pühkida – see number kaob peale üleminekuaega kasutusest. Inimestel on olnud pikem mõistlik üleminekuaeg ühe numbriga 112 harjumiseks. Praegu veel suunatakse numbrile 110 helistajad numbrile 112 ning keegi ei jää abita. Kuid number 110 kaob kasutusest, kui selle kasutus on kõigis maakondades

jõudnud miinimumini. Kutsun üles ka omavalitsusi, asutusi ja ettevõtteid jälgima, et teabematerjalides ja teadetetahvlitel ei antaks elanikele valeinfot – number 110 tuleb kõikjal asendada numbriga 112. Kui vajate kiiresti kiirabi, päästjaid või politseid – helistage Eestis kehtival ühel hädaabinumbril 112 ning te saate abi kiiremini ja kvaliteetsemalt!

KUIDAS HELISTADA HÄDAABINUMBRILE 112?

• **#Helista 112, kui vajad KIIRET abi.** Ära helista 112-le info saamiseks ja andmiseks või nõuannete küsimiseks – selleks on olemas valdkondlikud infotelefonid (nt perearsti nõuandetelefon 1220 jpm).

• **#Helista kõigepealt 112-le, mitte pereliikmele või sõbrale.** Kui Sa ei helista kõigepealt Häirekeskusele numbril 112, kaotad väärtuslikku aega Sulle abi saatmiseks.

• **#Ütle, mis juhtus ning kas keegi on vigas saanud ja vajab abi.**

• **#Ütle aadress või kirjelda asukohta, kuhu abi on vaja.** Sinu lauatelefoni positsioneerides näeb Häirekeskus aadressi, mobiiltelefoni positsioneerides piirkonda, kus Sa asud. Õnnetuse asukohta täpselt määramiseks anna täpsustavat infot – ütle aadress, nimeta lähedalasuvaid objekte, anna võimalusel GPS-koordinaadid.

• **#Kui Sa ei asu ise sündmuskohal, anna sellest teada.**

• **#Kuula päästekorraldaja küsimusi, vasta täpselt ja lühidalt.**

• **#Kui elu ja vara on ohus, saadetakse abi välja juba kõne ajal.** Lisaküsimuste esitamise tõttu ei viibi abi saatmine – abi on juba teel.

• **Ära katkesta kõnet** enne, kui abistamiseks vajalikud asjaolud on välja selgitatud.

• **#Hoia oma telefoniliin vaba,** et lisateabe saamiseks või nõuannete andmiseks saaks Sulle tagasi helistada.

• **#Kui olukord sündmuskohal muutus – läks halvemaks või paremaks, helista 112-le ja anna sellest teada.**

• **#Kõik hädaabikõned salvestatakse.**

Ivar Kasema, Häirekeskuse Ida keskuse juhataja

mi.

4. Arutleti kooli ümberkorralduse teemadel ja otsustati, et seoses Haljala Gümnaasiumi ümberkorraldamisega põhikooliks kooli direktoriga töösuhet ei lõpetata ja konkurssi ei korraldata.

5. Otsustati sõlmida Haljala Rahvamajas baariteenuse osutamiseks tähtajatu leping OÜga Kadaka Baar.

Vallavalitsuse istungil 08.02.2017.a

1. Kiideti heaks ja esitati volikogule menetlemiseks Haljala valla 2017. aasta eelarve eelnõule esitatud muudatusettepanekud.

2. Nõustuti Võle külas Liivavälja katastriüksuse jagamisega kaheks katastriüksuseks Liivavälja ja Liivatee.

3. Nõustuti Võle külas Kuusiku katastriüksuse jagamisega kaheks katastriüksuseks Kuusiku ja Väljapõllu.

4. Informatsioon Põdruse lasteaed-alkukooli kinnistu hoonestusõiguse tingimuste kooskõlastamisest ja Aukülas toimuva rahvaküsitluse läbiviimisest seoses küla sooviga liituda Kadrina vallaga.

Vallavalitsuse istungil 15.02.2017.a

1. Määrati Haljala vallas asuvatele Riigi Metasmajandamise Keskusele kuuluvate katastriüksustele uued lähiaadressid.

2. Määrati 2016. aastal soetatud ja parendatud põhivara kasutamisega, kinnitati materiaalse ja immateriaalse põhivara kapitaliseerimise alampiir ja korrastati põhivara kirjeid Haljala valla raamatupidamises.

3. Kiideti heaks ja esitati volikogule menetlemiseks Haljala valla jäätmehoolduseeskiri ja korraldatud jäätmeveo rakendamise kord.

4. Tehti volikogule ettepanek võõrandada Aaspere külas asuv Hõbelõnga kinnistu otsustuskorras OÜle Hansa Club.

Saagu valgus!

Haljala vallavalitsus esitas SA KIK taotluse „Haljala valla välisvalgustuse uuendamine“. Taotluse rahuldamise korral soovib Haljala vallavalitsus uuendada olemasolevat välisvalgustust Haljala alevikus Põllu, Tallinna mnt-Maheda tn-Võsu mnt, Vesikjärve ja Uus põik tn, Essu külas Pargi ja Antsi tn ja Aaspere külas keskuse ja hooldekodu välisvalgustust. Kavas on paigaldada 111 LED-valgustit, 72 valgustuspostit, rajada ca 2165 jm maakaabelliine ja ca 1410 jm õhukaabelliine. Tänavavalgustite nominaalvõimsus väheneb 18 900 W pealt projekti elluviimisel 6 600 W. Arvestuslik süsihappegaasi vähenemine aastas ca 49,2 MWh*1,09 tCO₂=53,63 tCO₂. Projekti kogumaksumuseks on kavandatud 237670 eurot, millest toetus moodustab 190136,00 ja Haljala valla omaosalus 47534,00 eurot. Rahastamise korral viiakse projekt ellu 2018. aasta lõpuks.

Kohaliku omaalgatuse programmi kevadvoor

Kohaliku omaalgatuse programmi kevadvooru infopäev toimub teisipäeval, 7. märtsil 2017.a 13:00 kuni 15:00 Lääne-Viru Maavalitsuse II korruse suures saalis.

Infopäeval antakse ülevaade kohaliku omaalgatuse programmist ja muudatustest kevadvoorus. Infopäeva viivad läbi Tarmo Treimann SA-st Kodanikuühiskonna Sihtkapital ja Katrin Põllu, Lääne-Viru Arenduskeskuse MTÜ konsultant. Infopäev on kõigile tasuta. Osalemiseks on vajalik registreerumine hiljemalt 02.03.2017 e-posti aadressil eda.lauri@laane-viru.maavalitsus.ee, mari.knjazev@laane-viru.maavalitsus.ee

Kohaliku omaalgatuse programmi eesmärk on kohaliku arengu ja kogukondade elujõulisuse tugevdamine kogukondliku koostöö ja identiteedi tugevdamise kaudu ning kohalike elanike teadmiste ja oskuste kasvu kaudu. Programmi rahastatakse Eesti riigieelarvest. Alates 2013. aastast haldab regionaalministri haldusala kohaliku omaalgatuse programmi SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital.

Kolmas üle-eestiline avatud talude päev toimub 23. juulil

Pühapäeval, 23. juulil toimub juba kolmandat korda üle-eestiline avatud talude päev. Talud ja põllumajandustootmised üle Eesti avavad oma ukseid, et näidata kohaliku toidu kasvamisest ja valmimisest.

"Üle-eestiline avatud talude päev on kujunenud maaelu tähtsündmuseks, mis on leidnud koha Eesti inimeste südames," ütles maaeluminister Tarmo Tamm. "Avatud talude päev pakub kord aastas ainulaadse võimaluse külastada talusid ja põllumajandustootmisi ja näha, kuidas valmib kodumaine toit. Avatud talude päev aitab ka hoida ja tugevdada Eesti inimeste sidet maaelu ja põllumajandusega."

Küllastajad saavad avatud talude päeval näha nii suuri farme kui ka väiksemaid talusid, põnevad põllumajandustehnikat, erinevaid loomi ja taimi. Kohapeal saab maitsta ehedat talutoitu ja osta kaasa kohalikke tooteid. Igal talul on oma programm, milles näidatakse oma talu eripärasid.

Talude ja põllumajandustootmiste registreerimine avatud talude päevale algab 1. märtsil ja kestab 1. maini.

Talupidajad ja põllumajandustootjad, kes soovivad 23. juulil oma tootmise küllastajatele avada, on oodatud osalema infopäeval:

• 29. märtsil algusega kell 11 Maamajanduse Infokeskuses Jänedal või

• 31. märtsil algusega kell 11 Lõuna-Eestis (toimumiskoht täpsustamisel)

Esimene avatud talude päev toimus 2015. aastal, kui oma ukseid avas küllastajatele 147 talu ja põllumajandustootmist ning taludesse tehti ligikaudu 45 000 külastust. 2016. aastal osales 234 talu ja tehti ligikaudu 85 000 külastust.

2017. aasta avatud talude päeva korraldavad Maaeluministerium, Maamajanduse Infokeskus, Eesti Põllumeeste Keskkliit, Eestimaa Talupidajate Keskkliit ja Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda. Korraldamisele on kaasatud ka kohalikud LEADER tegevusgrupid ja Eesti Küllaliikumine Kodukant, kelle vabatahtlikud koordinaatorid aitavad põllumajandustootmistel ja taludel avatud talude päevaks valmistuda.

Üle-eestilise avatud talude päeva algatus sündis Maaeluministeriumi, Maamajanduse Infokeskuse ja Järvamaa avatud talude eestvedajatega koostöös. Avatud talude päeva korraldamist rahastatakse Eesti maaelu arengukavast 2014-2020 ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist.

www.avatudtalud.ee

Avatud talude päev Facebookis

<https://www.facebook.com/events/392063784478110/>

Haljala Vallavalitsus

Vallavalitsuse istungil 23.01.2017.a

1. Määrati toimetulekutoetus seitsmele toetust vajavale isikule kokku summas 1897,16 eurot ja ühekordne sotsiaaltoetus kaheksateistkümnemele toetust vajavale isikule kokku summas 2294 eurot.

2. Määrati hooldus ja hooldaja toetus.

3. Pikendati OÜga VaLiTERMO sõlmitud elektripaigaldise käidukorralduse töövõtulepingut kuni 31.12.2017.

4. Väljastati AS-le Circle K Eesti reklaamiluba reklaami paigaldamiseks Rakvere mnt 26 kinnistule eksponeerimiskestusega 01.01.2017 kuni 31.12.2017.

5. Otsustati lugeda kaks jäätmevaldajat erandkorras ja tähtajaliselt korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks.

6. Tehti volikogule ettepanek võõrandada enampakkumise korras Essu külas Tammispea tee 11c kinnistu.

7. Infona arutati Essu külas Pargi tn 5 kinnistu hoonestusõiguse seadmise tingimusi, haldusreformi ja koolihoone rahastamisega seotud küsimusi.

Vallavalitsuse istungil 26.01.2017.a

1. Määrati Haljala valla haldusterritooriumil paiknevate maksustamisele kuuluvate maatükkide maksustamishinnad seisuga 24.01.2017.a.

2. Otsustati lugeda üks jäätmevaldaja erandkorras ja tähtajaliselt korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks.

Vallavalitsuse istungil 01.02.2017.a

1. Anti määramata tähtajaks üürile Haljala vallale kuuluv korteriomand nr 7, asukohaga Põdruse küla Kodupaiga kinnistu.

2. Tehti volikogule ettepanek võõrandada otsustuskorras Kavastu külas asuv Puudevilu kinnistu praegusele üürnikule.

3. Muudeti Haljala Lasteaias koha kasutamise lepingu vor-

Lammutustööd Aasperes

SA Kredex rahuldab Haljala valla taotluse korterelamu lammutamiseks Aaspere külas Kase tee 6 kinnistul. Lammutustöid teostab OÜ Terasteenus, tööd lõpetatakse 30. juuniks 2017 ning asemele rajatakse haljasala.

Korterelamu laepaneelid ja vundamendiplokke on võimalik taaskasutada, puitkonstruktsioonid sobivad hästi kütteks ja purustatud kivimaterjal sobib platside rajamiseks ja teede ehitamiseks.

Lisainfo majandusspetsialist Marko Teiva tel 50 63 753, marko.teiva@haljala.ee

Kõigist tundmusist koledeim on see, kui sa usu rahvasesse ja isamaasse kaotad. - August Gailit

Head Cesti Vabariigi 99. sünnipäeva!

Haljala Vallaraamatukogu

Haljala Vallaraamatukogu ja Haljala Gümnaasium kutsuvad

EAKAID ARVUTI NÕUANDETUNDI "MUNA ÕPETAB KANA"

1. märtsil kell 15.30
Haljala gümnaasiumi arvutiklassis

Oled hädas ID-kaardiga allkirjastamisel?
Ei leia internetist vajalikku?
Sooviksid telefonis kasutada rohkem rakendusi?
Tahad suhelda Facebookis, aga ei oska?

Registreeri end osalejaks Haljala raamatukogus või telefonil 3250602.

Nõu annavad Maiga Parksepp, Maris Maripuu ja Haljala Gümnaasiumi õpilased

Märtsikuu spordiüritused

4.03. kell 11 - Haljala võimlas saalihoki turniir.

13.-18.03. - Haljala valla liikumissari 2017.

Igal laupäeval kell 10 Haljala võimlas laste saalihoki treeningud.

Õnnitleme sünnipäevalapsi...

92
Endel Toomsalu 19. veebruar

84
Sinaida Urvet 12. märts

80
Alina Safronova 21. märts
Aino Rahkema 26. märts
Pilvi Vospert 30. märts

75
Linda Peetermann 12. märts
Valentina Laur 29. märts
Juta Lembork 31. märts

70
Jüri Soomets 02. märts
Aarne Lahi 08. märts
Toomas Rehelem 25. märts
Silva Lassur 28. märts

65
Hannes Saksen 03. märts
Sirle Anton 03. märts
Ants Margat 18. märts
Jaak Pärnoja 20. märts

60
Paul Pihlak 14. märts

55
Aadu Sikka 04. märts
Vladimir Boitsov 06. märts
Lea Mägi 11. märts
Aivar Toomikas 16. märts
Märt Epner 25. märts

50
Imbi Piiskoppel 04. märts
Helgi Punane 12. märts
Kaie Just 28. märts

PEREPÄEV

"MÄRTS ON TEATRIKUU"

Haljala Rahvamaja 19. märtsil algusega kell 11.00

"Tulnaski teatriõhtu etenduselgi!
Kõik häid on mängu kuu vanaõhtu!
"Märts on teatrikuu, sügav!
"Teine sügav TEATRIKUU!"

17.04.2017 PEREPAEV

KEEMINE

TANTSÜHTU

24. märts kell 20.00
Haljala Rahvamajas

Tantsuks ansambel
PLAAN B

Ühes istub 20-aastane noortantsurühm "Segapidi"

17.04.2017

Kultuurikalender

HALJALA RAHVAMAJA

Märts

05.03. 11.00. Umbro riide ja jalatsite müük
13.03. 19.00. Vana Baskini Teatri komöödia kahes vaatuses "Täna algab uus elu". Osades: Raivo Rütel, Külli Reinumägi, Eduard Salmistu, Aleksander Ots. Piletid 13.- ja 15.-

19.03. 11.00. Perepäev "Märts on teatrikuu"

21.03. Kooli vaheaja NOORTEÕÕ

24.03. 20.00. Tantsuõhtu. "Segapidi 30"
Tantsumuusikat mängib ansambel "Plaan B". Laudade broneerimine tel. 3250444

25.03. 19.00. LISAETENDUS! Tõnis Niinemetsa power-up comedy "Homme on täna". Piletid müügil 14.- ja 16.-

Aprill

08.04. 19.00. Komöödiateatri etendus "Hollywoodi tähed". Osades Helgi Sallo ja Katrin Karisma

09.04. 11.00. Perepäev

23.04. 11.00. Umbro uute riide ja jalatsite müük

24.04. Jüriõ jooks

27.04. Koolinoorte talendishow "Jaak otsib annet"

28.04. 20.00. Tantsuõhtu. Volbripidu koos ansambliga "Sada ja seemed". Laudade broneerimine tel. 3250444.

29.04. 19.00. Haljala vald 25. Haljala vallavanema ja volikogu esimehe pidulik vastuvõtt.

RAKVERE

Ideest teostuseni!

KÜTTESALONG

KÜTTESALONG MEILT!
PROJEKTIST PAIGALDUSE JA HOOLDUSENI!

AHJUD, PLIIDID, KAMINAD
PELLETIKAMINAD, KESKKÜTTEKATLAD
ÕHKSOOJUSPUMBAD

RAKVERE KÜTTESALONG JAAMA PST. 5 RAKVERE
tel: 5586786 e-mail: kyttosalong@gmail.com www.kyttosalong.ee
KORSTNAPÜHKIJA 50 299 38